

भारतापासून ४००० किलोमीटर दूर आहे तुर्की, तरीही का बनला आपला दुश्मन ?

काश्मीर, जम्मू व हिंदूस्तानमध्ये अतिरेकांनी २६ पर्यटकांची हत्या केल्यानंतर भारत आणि पाकिस्तानात झालेल्या संघर्षात तुर्किने पाकिस्तानला सातत्याने मदत केली आहे. दोन्ही देशांच्या संघर्षात तुर्किने पाकिस्तानची मदत करणे हे काही नवीन नाहीए... पाकिस्तानला तुर्किने दिलेल्या इन्गच्या सहाय्याने पाकिस्तानने भारतावर हल्ला करण्याचा प्रयत्न केला. दोन्ही देशात सुरू असलेल्या संघर्षात तुर्किने नेहमीच पाकिस्तानची बाजू घेतलेली आहे. खासकरून काश्मीर मुद्द्यावर तुर्किने नेहमीच पाकिस्तानला पाठिंबा दिला आहे. भारतापासून ४००० हजारा किमीवर असलेला हा देश भारताचा जमीन दुश्मन का बनला ते पाहयात... तुर्की राष्ट्राध्यक्ष एदोमग यांची

मुस्लिम उम्माहच्या नेतृत्वाची महत्वाकांक्षा असल्याने तो सातत्याने पाकिस्तानचे समर्थन करत आला आहे. तुर्कीची सीमाला चीन, सारखी आपल्या देशाला लागू नही त्यामुळे जमिनीचाही कोणताही वाद नसतानाही तुर्की केवळ धर्मासाठीच पाकची तळी उचलून धरत असल्याचे स्पष्ट आहे. 1948 पासून तुर्कियेचे भारताशी संबंध भारतापासून सुमारे 4000 किलोमीटर हवाईअंतरावर तुर्की आहे. तुर्की अशिया आणि युरोप दोघांचा हिस्सा आहे. तुर्कीचा जादा हिस्सा हा आशियात मोडतो. आणि एक छोटासा हिस्सा युरोपात येतो. त्यामुळेच तुर्की नाटोचाही सदस्य आहे.भारत आणि तुर्की दरम्यान 1948 मध्ये राजनैतिक संबंध प्रस्थापित झाले होते. जास्तीत जास्त काळ

दोन्ही देशांचे संबंध चांगले राहिले आहेत.
परंतू अलिकडे राष्ट्राध्यक्ष रेचेप तैय्यप

अर्दोआन यांच्या सत्तेत आल्यानंतर दोन्ही देशांच्या नात्यात कटूता आली आहे. मग

भारताच्या विरोधात का ?
भारत आणि तुर्की यांच्या
दरम्यान कोणत्याही मुद्द्यावर
झालेली नाही. तरीही एदोँगान
(घेत आल्यानंतर तो)
बाजू घेत आला आहे आणि
मुद्द्यावर भारताच्या विरोधात रा
वास्तविक एदोँगान यांचे स्वतः
मुस्लीम कट्टरतावादाकडे झुक
त्या कारणाने पाकिस्तानची
लेव आल्या मतदाराना खु
आहे.त्यामुळे त्यांना त्यांच्या दे
पंथीयांचे समर्थन मिळत
जोरावर ते सत्तेत टीकून आहेत
ते सातत्याने भारताच्या विरो
असतात. तसेच एदोँगान तुर्की

साम्राज्यसाखराचा प्रभाव शाली बनविण्याचे स्वप्नही भारत विरोधी स्टँडचे कारण आहे. तुर्की मुस्लिम उम्माह म्हणजे सर्व मुस्लीमा देशांना एकत्र येण्याची विनंती करताना दिसत आहेत. एवढ्यांकरिता यांना मुस्लीम जगताचा नेता बनविण्याचे स्वप्न त्यांना पाकच्या बाजूने आणि भारताच्या विरोधात भूमिका घ्यायला भाग पाडत आहे. भारत विरोधी भूमिका महागात पडणार ? भारत-पाकिस्तानच्या दरम्यान अलिकडेच झालेल्या युद्धज्वराने परिस्थितीतही तुर्कीने पाकिस्तानची तळी उचलून धरली आहे.त्याचा मोठा फटका तुर्कीला बसणार आहे.भारतात तुर्कीच्या विरोधात बायकांटर मोहीम सुरू झाली आहे. लोक तुर्कीच्या सामानावर बहिष्कार घालण्याचे आवाहन करीत आहेत.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या उपस्थितीत ब्लॅकस्टोन समूहासोबत सामंजस्य करार

मुंबई, दि. १४ : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या प्रमुख उपस्थितीत महाराष्ट्र शासन तंत्रिक ब्लॅकस्टोन समूहाच्या एक्सप्लेस आयओ लॉजिस्टिक्स पार्क्स आणि होरायझन इंस्टिट्यूटल पार्क्स यांच्यात आज महत्त्वपूर्ण सामंजस्य करार करण्यात आला. सह्याद्री राज्य अतिथीगृह येथे उद्योग सचिव डॉ. पी.अनन्दागन आणि होरायझन इंस्टिट्यूटल पार्क्सचे अध्यक्ष आर.के. नारायण यांच्यात हा करार स्वाक्षरीत झाला. यावेळी उपमुख्यत्री एकनाथ शिंदे, मुख्यमंत्रीच्या प्रधान सचिव अश्विनी भिरे,

एमआयडीसीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी पी.वेलावासु, उपसर्विच लक्ष्मीकांत ढोके, ब्लॅकस्टोन अँडहायड्रास प्रा. लि.च परिषद व्यवस्थापकीय संचालक तुविन वरिष्ठ, ब्लॅकस्टोन अँडहायड्रास प्रा. लि.चे व्यवस्थापकीय संचालक आलोक जैन, एफएएसआयओ लॉजिस्टिक्स पार्क्सचे व्यवस्थापकीय संचालक आशीष अग्रवाल आदी उपस्थित होते. हा समन्वयकारी राज्यातील प्रमुख औद्योगिक आणि मल्टिमोडल लॉजिस्टिक्स क्षेत्रांमध्ये आधुनिक लॉजिस्टिक्स आणि इंडस्ट्रियल

पावर्सच्या विकासासाठी होणार आहे.
या सामंजस्य करारानुसार महाराष्ट्रात १० हून अधिक आधुनिक औद्योगिक व लॉजिस्टिक्स पार्क्स उभारले जाणार आहेत. यासाठी ७९४.२ एकर जमिनीचे क्षेत्रफळ आहे.

यापैकी १.८५ कोटी चौ. फूट जमिनीवर बांधकाम करण्यात येईल. या सर्व प्रकल्पांमध्ये मिळून एकूण थेट परकीय गुंतवणूक ही रु.५,१२७ कोटी आहे. या करारामुळे थेट व अप्रत्यक्ष अशी एकूण २७,५१० रोजगारांच्या संधी निर्माण होणार आहे. हे लाजिस्टिक्स पार्स नागपुर, भिवंडी, चाकण, सिन्नर, पारनेल यासारख्या महत्त्वाच्या ठिकाणी विकसित केले जाणार आहेत. हे प्रकल्प परिवहनसेही, डिजिटल इन्फ्रास्ट्रक्चर युवा व रोजगारनिर्मितीस प्रोत्साहन देणारे असून, महाराष्ट्र लाजिस्टिक्स

धोरण २०२४ शी सुसंगत असेल.
ही परिवर्तनात्मक भागीदारी नागपूर,
मुंबई, पुणे आणि इतर ठिकाणी जागतिक
दर्जाची, पर्यावरण, सामाजिक आणि
संस्थात्मक अनुकूल असे औद्योगिक व
लॉजिस्टिक्स हब्स तयार करणय्याच्या
दिशेने पाऊल टाकणारी असून भारतातील
उत्पादन, वेअरहाउसिंग व पुरवठा साखळी
उत्कृष्टतेसाठी एक सशक्त पायाभूत रचना
निर्माण करेल, असा विश्वास मुख्यमंत्री
देवेंद्र फडणवीस यांनी यावेळी व्यक्त केला.

प्रियदर्शनी मुंडेचे दहावी परिक्षेत यश

बीड : प्रतिनिधी
बीड येथील मुळ
रहिवाशी व पुणे येथील

पी.आय.सी.टी. मॉडेल
स्कूलची विद्यार्थीनी
प्रियदर्शनी महादेव मुंडे
हीने दहावी परिक्षेत
98.80 टक्के गुण
मिळवले आहेत.
प्रियदर्शनी मुंडे
विद्यालयातून तिसर्या
क्रमांकावर आहे. तिच्या
या यशाबद्दल
शिक्षकवृंदांसह पालक,
नातेवाईकांनी अभिनंदन
केले आहे.

**सर्वाच्च न्यायालयाच्या सरन्यायाधीशपदी महाराष्ट्राचे भूषण
उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदेंकडून शुभेच्छा**

मुंबई, दि. १४ : भारताचे ५२ वे सरन्यायाधीश म्हणून न्यायमूर्ती भूषण गवई यांनी आज शपथ घेतली हे महाराष्ट्रासाठी “भूषण” आहे, अशा शब्दात उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या आहेत. आपल्या वडिलांकडून सामाजिक कार्याचा वसा घेतलेले न्या. भूषण गवई सर्वोच्च न्यायालयातील अनेक घटनात्मक खंडपीठांचा भाग होते. त्याद्वारे अनेक चांगले ऐतिहासिक निकाल त्यांनी दिले आहेत. मुंबई

उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून न्या. गवई यांनी “महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ” नागपुरात स्थापन व्हावे यासाठी महत्त्वाचे योगदान दिले होते. विविध न्यायालयांमधील पायाभूत

सुविधांच्या उभारणीसाठीही त्यांचे विशेष योगदान आहे. न्यायालयीन सेवेत आल्या दीर्घ आणि निष्कलंक कार्यकाळात त्यांनी विविध उच्च पदांवर काम करताना न्याय, नीतिमत्ता आणि पारदर्शकतेचे भान राखले आहे. त्यांच्या कारकीर्दीत भारतीय न्यायव्यवस्था अधिक सुदृढ आणि लोकाभिमुख होईल, असा मला विश्वास आहे, असे सांगून उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी त्यांना शुभेच्छा दिल्या आहेत.

**लॉर्ड महावीर इंग्लिश स्कूलच्या विद्यार्थ्यांचे
दहावीच्या बोर्ड परीक्षेत घवघवीत यश**

कडा (प्रतिनिधी) कडा येथील
वर्धमान महावीर चॅरिटेबल
ट्रस्ट संचालित लॉर्ड महावीर
इंग्लिश स्कूल या सी. बी.
एस. ई. बोर्ड मान्यताप्राप्त
शाळेचा १००% निकाल
लागला असून शाळेतील प्रणव
कासबा - ९५.४०% प्रथम
क्रमांक, शर्विल भळगत -
९५.२०% द्वितीय क्रमांक,
आयुष मुनोत - ९४.२०%

तृतीय क्रमांक मिळवला आहे.
त्याचबरोबर 13 विद्यार्थ्यांनी ८०
% पेक्षा जास्त गुण संपादन
करून विशेष प्राविण्यसह
उत्तीर्ण झाले आहेत.
सर्व गुणवंत विद्यार्थ्यांचे संस्थेचे
अध्यक्ष- श्री.अमितजी राठोड,
उपाध्यक्ष - श्री. संदीपजी
चानोदिया, सचिव - श्री.
हेमंतजी मेहेर, कोषाध्यक्ष-
डॉ. प्रमोदजी भळगत तसेच

संस्थेचे इतर पदाधिकारी
श्री.मनीषजी गांधी, श्री.
प्रकाशजी श्रीश्रीमाळ, श्री.
अमोलजी पटवा,श्री संजयजी
पितळे, श्री.संतोषजी गांधी,
मुख्याध्यापक - के. अभिलाष

, सल्लागार - पी.जी. मेहेर
सर, सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर
कर्मचारी, पालकवर्ग यांच्यासह
शिक्षणप्रेमी नागरिकांनी
अभिनंदन केले.

हुतात्मा देवराव महाविद्यालयाची यशाची वाटचाल कायम सुरुच! टॉपर यादीत मुलांची आघाडी ; शाळेचा निकाल ९७.५३%

पाठोदा	प्रतिनिधी
नवनिर्माण	शिक्षण प्रसारक
मंडळ, भायाळा	संचलित
हतात्मा देवराव माध्यमिक व	
उच्च माध्यमिक विद्यालयच्या	
इयत्ता दहावी वर्गाचा निकाल	
येदाही उत्कृष्ट आला असून	
गेल्या अनेक वर्षांची गुणवत्तेची	
परंपरा कायम राखण्यात यश	
आले आहे. शिक्षतून प्रथम	
क्रमांक सागर आरसूख	
(91.00) द्वितीय स्रेखल	
नागरोराजे (90.20) तृतीय	
नारायण वाघमोरे (90.00)	
क्रमांक मिळवला आहे.	
महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाच्या	

वतीने अधिकृत संकेतस्थळावरून आज मंगळवारी १ वाजता दहावी बोर्ड परीक्षेचा निकाल जाहीर करण्याचा आला. हुतात्मा देवराव महाविद्यालयीयतील विद्यार्थ्यांनी घवघवीत यश प्राप्त केले. सर्व शिक्षक वृंद यांनी अध्यापन कार्यातून परिश्रम घेतले. या उत्कृष्ट यशाबद्दल गुणवंत विद्यार्थ्यांचे प्रगती शिक्षण प्रसारक मंडळाचे संस्थापक अध्यक्ष मा. रामकृष्ण बांगर साहेब, सचिव सी. सत्यभामाताई बांगर, युवा नेते विजयसिंह बांगर, प्राचार्य दिनकर बांगर सर आदी सह

प्रथम : सागर आरसूळ (91.00%)

द्वितीय : स्नेहल नागरगोजे (90.20%)

तृतीय : नारायण वाघमारे (90.00%)

भायाळा येथील सर्व लोकप्रतिनिधी, शिक्षण प्रेमी, पालक शिक्षकइतर कर्मचारी यांनी यशस्वी विद्यार्थ्यांचे

शिक्षकांची मेहनत विद्यार्थ्यांची जिद्द यशस्वी

हुतात्मा माध्यमिक विद्यालयाने इयत्ता दहावी वर्गाच्या तासिका मार्च-२०२४ पासून सुरू करून उन्हाळी सुट्टीत जादा तासिका व जास्तीत जास्त सत्राव परीक्षा घेण्यावर भर दिला. स्टाफ मधील शिक्षक कर्मचारी यांनी मोठे प्रश्रम घेतले. सर्व विद्यार्थी, पालक व शिक्षकांचे अभिन्नंदन.

- प्राचार्य दिनकर बांगर सर

- प्राचार्य दिनकर बांगर सर

अभिनंदन केले आहे.

सं

पा

द

की

य

नरेंद्र मोदींचा करारी बाणा

सं पा द की य

नरेंद्र मोदींचा करारी बाणा

पहिल्याच भाषणातून भारताचा करारी बाणा आणि योग्य वेळी संयम राखण्याची भूमिका नेमकेपणाने जगापुढे आली. पहलगाम हल्ल्यानंतर भारताने सुरू केलेले ऑपरेशन सिंदूर पाकिस्तानशी लष्करी संघर्ष आणि अमेरिकेच्या पुढाकाराने त्याला स्थगिती या घडामोडींच्या पार्श्वभूमीवर देश-विदेशातून वेगवेगळ्या प्रतिक्रिया उमटत होत्या; तसेच विशेषतः अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या विधानांवरून शंकाही उपस्थित करण्यात येत होत्या. मोदी यांच्या भाषणातून यांपैकी बहुतांश प्रश्नांना उत्तरे मिळाली आहेत. पाकिस्तानच्या पोकळ धमक्यांना भारताने लक्ष्याधारित हल्ल्यांद्वारे उत्तर दिलेच होते; पण योग्य वेळी सामोपचाराची भूमिकाही घेतली. त्यामुळेच संघर्षाची चाहूल लागण्यापासून झंअण्वस्त्रधारी देशफाटून पाककडून आळविण्यात येत असलेल्या पातुपदाच्या पार्श्वभूमीवर मोदी यांच्या झंअण्वस्त्रांना घाबरत नाही,फ या भूमिकेला कृतीचे बळ प्राप्त झाले. अमेरिकेच्या पुढाकाराबाबत काही बाबी देशवासीय आणि जगापुढेही स्पष्ट करणे आवश्यक होते. सोबतच अमेरिकेचा पुढाकार हा सध्याचा संघर्ष निवळण्यापुरताच असल्याचे सांगून पाकिस्तानशी चर्चेच्या शक्यतेबाबतही भारताच्या भूमिकेचा पुनरुच्चार गरजेचा होता. त्या पार्श्वभूमीवर काश्मीरप्रश्नी फक्त झपाकव्याप्त काश्मीरफ याच मुद्द्यावर चर्चा होऊ शकते, हेसुद्धा ठळकपणे जगापुढे आले. दहशतवादाच्या दुखण्यावर भारताने सिंधू करार स्थगितीपासून ते झंऑपरेशन सिंदूरफ पर्यंत पावले उचलली आहेत. ही कारवाई करण्याची गरज का भासली, यावरही मोदी यांनी प्रकाश टाकला आणि यापुढील काळात दहशतवादी हल्ले हे युद्धच मानले जाईल, त्यामुळे दहशतवाद्यांचे भरणपोषण थांबवा, असा कडक इशाराही दिला. आता पाकिस्तान या घटनाक्रमातून काही धडा घेणार का, हे येत्या काळात स्पष्ट होईल. गेली काही दशके पाकपुरस्कृत दहशतवाद वारंवार डोके वर काढत आहे. त्या पार्श्वभूमीवर गेल्या काही काळात भारताने पाकिस्तानला जागतिक पातळीवर एकटे पाडण्यासाठी कूटनीती अवलंबिली; मात्र खुद्द पाकिस्तानला एक प्रकारे अनुल्लेखाने मारण्याचे एक अलिखित धोरणही दिसून येत होते. त्यामुळे अस्वस्थ झालेल्या पाकिस्तानची आदळआपट सुरू झाली. भारताने एकीकडे घटनेतील कलम ३७० रद्द केल्याने काश्मीर प्रश्नाचे आंतरराष्ट्रीयीकरण करण्याच्या पाकच्या प्रयत्नांना आळा बसला होता. तसेच तेथे प्रचंड मतदानाद्वारे झालेल्या निवडणुकीतून लोकनियुक्त सरकाऱची स्थापना आणि पर्यटनाद्वारे आर्थिक विकासाला चालना, अशी पावले उचलण्यात येत होती. परिस्थिती सुरळीत होत असल्याचे हे चित्र धूसर करण्याचा प्रयत्न पहलगाम हल्ल्यातून झाला होता. त्याला लष्करी आणि कूटनीतीच्या मार्गाने दिलेल्या कडक उत्तराने भारत या संघर्षात चार पावले पुढे राहिला आणि दहशतवादाला दयामाया नाही, हा संदेश दिलाच; सोबतच युद्ध हा कायमस्वरूपी उपाय नाही, हे लक्षात घेऊन शस्त्रसंधीला प्रतिसाद दिल्याने, भारत पाकिस्तानप्रमाणे युद्धखोर नसल्याचे पुन्हा अधोरेखित झाले. यामुळे भारताची प्रेतिमा उजळून निघाली, हे यावर टीका करणाऱ्या शंकासुरांनी समजून घेतले पाहिजे. अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी दोन्ही देशांना व्यापार थांबविण्याचा इशारा दिल्याचे म्हटले असले, तरी उपाध्यक्ष जे.डी.व्हान्स आणि अमेरिकेचे परराष्ट्रमंत्री मार्को रुबियो यांनी व्यापाराचा मुद्दा उपस्थित झाला नसल्याचे म्हटले आहे. तसेच संभाव्य व्यापारयुद्धात अमेरिकेने चीनशी जुळवून घेतल्याने भविष्यात भारतालाही व्यापारसंधीच्या धोरणांवर विचार करून पावले टाकणे आवश्यक आहे. आजवर साध दिलेल्या विरोधकांच्या मागणीप्रमाणे सरकार संसदेचे अधिवेशन घेणार काय, याबाबतही उत्सुकता आहे. काश्मीर आणि देशभरात सुरक्षाव्यवस्था बळकट करणे, हे तातडीचे उद्दिष्ट असून काही दिवसांत सुरू होणारी अमरनाथ यात्रा सुरळीत पार पाडणे, हे आव्हान आहे. देशांतर्गत भारतविरोधी दबावामुळे उसने अवसान आणल्याचे दिसले, तरी दिवाळखोरीच्या उंबरठ्यावर असलेल्या पाकिस्तानला हा संघर्ष वाढू देणे परवडणारे नव्हतेच. त्यामुळेच आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीच्या बैठकीत पाकिस्तानला जाहीर झालेली मदत आणि शस्त्रसंधीसाठी अमेरिकेने घेतलेला पुढाकार यांचे धागेदोरे जुळतात काय, ही उत्सुकतेची बाब आहे. पाच लाख कौटी डॉलर अर्थव्यवस्था बणगे, आर्थिक, सांस्कृतिक आणि राजनैतिक ताकद वाढवून महासत्तेकडे वाटचाल ही भारताची उद्दिष्टे आहेत

किसान विद्यालयातून कु.उगवता सिरसाट प्रथम सूरज सिरसाट द्वितीय तर सचिन पवार तृतीय

नांदेड प्रतिनिधी : बालाजी सिरसाट नांदेड : लोहा तालुक्यातील उमरा येथील किसान विद्यालयाचा दहावीचा निकाल ८४ टक्के इतका लागला असून येथे माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र इयत्ता दहावी परीक्षेत कु.उगवता मुरलीधर सिरसाट हिने ८४.२० टक्के गुण घेऊन विद्यालयातून प्रथम क्रमांक सुरज साहेबराव सिरसाट याने ७७ टक्के घेऊन द्वितीय क्रमांक तर सचिन मधुकर पवार याने ७५.४० टक्के आणि अतुल राठोड याने ७५ टक्के घेऊन तृतीय क्रमांक पटकावत घवघवीत यश संपादन केले आहे. तर विद्यालयातून सर्वप्रथम येण्याचा बहुमान मिळाल्याबद्दल कु.उगवताचे सर्वत्र कौतुक होत आहे.

कु.उगवता सिरसाट, सुरज सिरसाट, सचिन पवार, अतुल राठोड यांच्यासह उत्तीर्ण झालेल्या सर्व विद्यार्थ्यांच्या यशाबद्दल संस्थेचे सचिव स्वप्निल उमरेकर मुख्याध्यापक श्री.पदमवार पि.व्ही सिरसाट, एम.एम.बच्चेवार,जी. टी.सिरसाट,आर एम शिंदे, ए.डी. शिंदे, बी.डब्ल्यू कदम ,शिवाजी तुंबरफळे,शादुल शेख विद्यार्थ्यांचे पालक रामराव पाटील सिरसाट, साहेबराव सिरसाट, यांच्यासह विद्यालयातील विषय शिक्षक विद्यार्थ्यांचे आई-वडील नातेवाईक यांनी शुभेच्छा देऊन कौतुक केले. तसेच सर्व स्तरांमधून उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन होत आहे.

दैनिक लोकक्रांतीचा आरंभ लोकआरंभ

संपादक:राहुल मारोतीराव वाईकर

सोंगण्या टुपन्या आटोपल्या. रान शिवार ओस पडलं. ऊन्हाचा कहर वाढला. बक-या कोक-यावाले.गाई गुरं चारणारे. गुराखी आपापले गुराढोर बक-या कोक-यांचे कळप घेऊन रानोमाळ ढाक ऊन्हात हिंडत हिंडू लागले.बांधावरच्या वाळक्या गवतावर ही गुरे ढोरे बक-या कोक-या तोंडं आपटीत फिरत होते.खायला हिरवं कुठेच नव्हते. कुणी कुणी एखादा ददी गुराखी आपल्या जवळच्या लांब बांबूच्या कत्तीने उंच झाडाचा हिरवा झाडपाला कापून गुरा ढोरा, बक-या कोक-यांपुढं टाकत होता. तर गावात लोक उन्हाची घराच्या पडवीत.सपरात.मारुतीच्या मंदीरात. मंदीराच्या पुढे झाडाखाली पारावर डुळका घेत पडू लागली.ऊन्हाचा उकाडा वाढत होता.जमीन तव्यासारखी तापली होती.वा-याची कुठूनशी एवढीसी झुळूकही येत नव्हती.गरम झळ्या मात्र येत होत्या.

एवढ्या दुपारच्या कडक उन्हात राधू सखुला म्हणाला,”ह्ये पाझ,मी धोंडू आण्णा कडून त्ये कपासी उपटायचं लाकूडं घीऊन येतू,उद्या सकाळच्याला कपाशीच्या पळ्हाट्या उपटायला लागतू. कशातरी चार आठ दिवसात पळ्हाट्या उपटारूं हुन जाईन. मग नांगर टाकावा लागन म्हणलं”. तसी सखू म्हणाली, “आवं भाईर ऊनं काय म्हणतयं त्ये दिसत नाय काय वं तुमास्नी ? ऊन्हं भाईर तोंड काडूं देईना,कोनी कुत्र भाईर पडंना, तुमास्नी कसं कळत नाय वं ? लाकूडच आणायचय ना,मंग सांजच्याला जावा की त्येच्याकडं,आता उन्हाची समदे डुळका घ्येत पडले असतील न्हं का वं. आन् नांगरच टाकायचा तर मंग पळ्हाट्या उपटायच्या तरी कशापायी वं ? चट नांगाटीत पडतील निघून.सपरन काडी वाल्या नेतील की येचूनसनी, दुनून कुटाना कशापायी करता वं,जरा ऊन्हांच पडा बरं.” त्यावर राधू म्हणाला, “आ ग धोंडू आण्णा कडून त्ये लाकूड कोनी बी घेऊन जात्यालं मंग ? लांबलं का आपलं काम ? आन् नांगरट झाल्यावर बी त पळ्हाट्या येचूनक काढावा लागल्याच ना.त्या परीस आतापसून उपटून घ्येतू रोज वजे.वजे,आन् फास घालून घरी घीऊन येतू.पाणकळ्यात कामं यितील ना. जळणाला.आजून पाककाट्या तोडायच्यात हेतं,त्या बी वाळत्याल. त्या बी जळणाला काम यीतील.पाणकळ्यात सररण काडीची वण वण हुणार नाय ना तुपली.” त्यावर सखू काराच बोलण. ती गप बसली. राधूनं तिला बोलायला जागाच ठेवली नाही.तरी पण ती बोललीच “आ वं एवढं ऊन्हां तान्हाचं नगा जाऊत कोनाच्या घरी, सांजच्याला, थंड्या टाड्यामाळा या म्या म्हणत्ये.आताच्याला ऊन्हांचं जरा आंग टाका बरं वाईच.” तसा राधू म्हणाला,” बरं बाई,टाकतूय आंग.” असं म्हणून तिथंच लुंडाकला. लगेच घोरायला बी लागला.

संध्याकाळ झाली.जरा थंडवा पडला. गावात वर्दळ सुरू झाली. मारुतीच्या देवळापुढं दर्शनाला येणा-यांच्याला-यांची गद्दी जमली.राम राम,शाम शाम सुरू झाले. इकडल्या तिकडल्या गप्पा, टप्पा, हासी मजाक, मस्करी रंगू लागल्या.बिडी,काडी,तंबाखूची देवघेव होऊ लागली. खळ्याकडं जाणारे येणारे, राम राम,शाम करू लागले, खळ्यातले देपीचे खुराक पाणी आटपत आले.

राधूनं बी धोंडू आण्णा कडून पळ्हाट्या उपटायचं लाकूड आणून ठेवलं,सखून देवीचं टोपलं दिलं,टोपलं घेऊन तो वाडऱ्यात गेला. बैलांना देप देऊन चारा पाणी करून घरी आला.

जेवण वेळ झाली होती.जेवणं खाणं करून राधूने अंथरुणावर अंग टाकले,तर तिकडे सखू आणि मिना पडवीत पडल्या.मीनाला झोप लागली.सखू उठून राधू जवळ आली,आणि त्यांच्या कानी लागली.”आवं, म्या काय म्हणत्ये. डोळा लागला हुता व्हय वं”.सखू म्हणाली.तसा राधू म्हणाला,”नाय बा, काय त्ये ?

आवं पोरीचं काही ध्येन येतयं का म्हणलं. तिच्या बरुबरीच्या पोरीचं लगीन हुन पाच पाच,सा,सा म्हैनं झाल्येत त्ये. पोरं तोंडानं म्हणल का वं ? तुमास्नी कळत कसं नायं वं. दिवाळी पसून मागं पुढं चाललंय त्ये लग्नाचं. तुमी तुमच्या भैनीच्या भरुशावर बरव्यात,आन् तुमची भेन करतीय तुमास्नी दसरा दिवाळी कायी उन्हाळा.ह्या बोटांचं त्या बोटावर!आता त्यी तुमची भैन हायं म्हणा,पर मपल्यास्नी काय त्येचा भरुसा दिसत नाय वं, तुम्ही काय बी म्हणा.आवं त्येची पोरांची जात हाय त्यी,आपली पोर हाय पोर म्हणलं.त्येंनी आणखीन चार वसंवी पोराचं लगीन नाय केलं तरी चालतंय वं,पर आपली लेकीची जात हाय वं.लोक लगीच कुचू कुचू कराया लागल्याल त्ये.

आन् करीत बी आसतीन.लोकं काय ?तोंडा म्होर गोड बोलत्यात आन् पाटम्होरी

कुचानींदी कररत्यात.नीस्ता देवण्या घेवा दंडवत आसतुयं लोकांचा.जरा काम काम करणं बंद करा,आन् पहाटच्याला जा तुमच्या भैनीकडं,म्हणावं “ बाई आमास्नी

गुतून ठिवलस,आमास्नी धडं दुसरीकडं पहाता बी येयीना.आन् तू बी लग्नाची तारीख पक्की करीनास.उद्याच्याला हा पाणकळा डोस्क्यावर आलायं.शेतीची कामं पडलीत म्हणावं.

“तसी ती पुढं म्हणाली, “ऐकतावं का वं ? का झोप लागली तुमास्नी..? काय म्हणाव बाई या माणसांस्नी!मपल्याच जीवाचा आडघोळाणा नीस्ता.!!मपल्याच जीवाचा तरफडा हुतोय नीस्ता.हा माणूस काय दगडावाणी काळजाचा हाय काय जणू बया...; तसंही ती उठून आपल्या आधुरणाकडं जाया निघाली,तोच राधू बोलला,”म्या ऐकतुयं समदं बरं का ? म्या काय भैरा नाय म्हणलं, मपल्यास्नी बी कळतंय म्हणलं बाईजी...,” तो पुढचं काही बोलणार, तेवढ्यात सखूनं त्याचं बोलणं मध्येच तोडत म्हणाली, “ तुमास्नी कळतंय ना, मंग काडा झोपा.पड्ड्या शेण तोंडात त्ये...,” ती वेतागून,आस्ताकून पस्ताळून बोलत होती. तसी ती पुढं म्हणाली,”उद्याच्याला पहाटंच निघा त्या तुमच्या भैनीकडं,आन् ताबडतोब एक घाव दोन टुकडं करून यावा.काडी मोड करुनच यावा. त्येस्नी सतरा, आपल्यास्नी आठरा.हितकी थूलू थूलू करायची काय बी गरज नायं.अतंय एखादं थळ तर घीऊ धरुनसनी..

कुटूनसा कोंबडा औरडण्याचा आवाज आला.सखू उठली.आडावरून सरासरा चार पाच घागरी पाणी शेंदून आणून तिनं राजन भरुन घेतला.झाड झुड, सडा सारवण,आंधोळ पांधोळ केली. देवघर आवरुन देवपुजा केली. चुलीवरचे गरम पाणी मोरीत नैऊन ठेवले.थपा थपा दोन भाक -या थापल्या. लाल मिरचीचा गोळा पाट्यावर वाटून घ्येतला.तोवर राधू उठला.त्याने चुलीतून कोळसा घेतला. मोरीत गेला.मोरीतल्या दगडावर कोळसा घासून दात घासले. तोंड धुतले,आणि आंधोळ केली.

मोरीतून बाहेर आला.सखूनं त्याला कप बशीत चहा दिला.राधूने फुरक्या मारीत चहा घेतला. कप बसी बाजूला ठेवली. सखूनं फडक्यात दोन भाकरी आन् त्यावर लाल चटक मिरचीचा गोळा ठेवला.फडक्यात भाकरी बांधून पिशवित टाकून दिल्या. “येतू म्या.” म्हणत त्याने सखूचा निरोप घेतला. बाहेर खुंटीवरचे पागोटे डोक्यावर ठेवले.त्यावर उभारणे बांधले. पायात पायानं घातली.वाडऱ्यात आला.गाडी गळा घातली.पिशवी खुटल्याला अडकवली.गाडी वाडग्याच्या बाहेर घेतली. वाडऱ्याचं फाटक लाऊन घेतलं.पून्हा गाडीत बसला.बैलांना चुचकारले.बैल चालू लागले.गाडी ढळली.

राधू बहिणीच्या गावाल येसापूरला निघाला. तोवर चांगलंच फटाकलं होतं.ऊगवती उजळून दिसत होती. मावळतीला आजून सावळेपना दिसत होता.चारदोन चांदण्या अंधूक होत चालल्या होत्या. पाखरं घरटय़ात खुडबुड करीत होती.दिवस निघायची वाट पहात होती. पायवाटा जाग्या झाल्या होत्या. मारुतीच्या देवळातील काकडा आस्ती थांबली होती.अस्पष्ट गजबजाट ऐकू येत होता.गार वारा सुटला होता. राधू आपल्याच तंत्रीत होता.गाडी रस्त्याच्या कडेला शांतपणे चालली होती.पिकं निघून, रान शिवारं मोकळी झाल्यामुळं रानं शिवाराकडं येणारी वाट तुरळक वहात होती.राम राम, शाम शाम होत होता.कोणं गावाचं पाळणं,कुनकडं निघालं वगैरे जुजबी चौकशा होत होत्या.

इकडं सखूनं मीनाला उठवीले. मीना उठली. वाडऱ्यात येऊन तिने झाड झुंड केली.गुरांची उगाळ उचलून उकिरडयावर नैऊन टाकली. आडावरून पाणी शेंदून आणले,आणि गाई वासरांना पाणी पाजलें.बैलं तर गाडीला राधू सोबत गेले होते.नंतर शेण गोळा करून त्यांच्या गोवऱ्या थापल्या, गाईची धार काढली.

राधूला दूध पाजून बाजूला बांधले.गाई वासरा पुढे चारा टाकून,दूध घेऊन घरी आली.आंधोळ करुन इतर घर कामात आईला मदत करू लागली.

रुकमण आणि राधू दोघ बहिणी भावंडं.रुकमण राधूंची मोठी बहिण होती.

रुकमण येसापूरच्या बाबुरावला दिलेली होती.येसापूरच्या शिवारात बाबुराव आणि रुकमणला पाच एकर मस्त काळपोटी जमीन होती. ही जमीन कोरडवाहू होती. दोर्घही जमीनीत कष्ट करायेच.वरीस कडला लागलं इतकं पिकायचं. त्यांना सडू नावाचा मुलगा होता.सडू अभ्यासात हुशार होता.गावची शाळा शिकून तो तालूक्याच्या शाळेत नंतर जिल्ह्याच्या शाळेत शिकला. पुढं शिकून एका मोठ्या कंपनीत मोठा साहेब झाला होता. त्याला नाकरीला लागून वर्ष झालं होतं.तेव्हा पासून त्यांच्या मागं लग्नाचा लकडा बाबुरावनं आणि रुकमणनं लावला होता.

रुकमनचा भाऊ राधू या राधूला मीना नावाची एकुलती एक पोरं होती.देखणी होती.

दुसरी महालक्ष्मीच जसी. “भावाची पोरं मीना लय गुणी,नाक नक्षी,बेस हायं, देखणी हायं. कामास्नी बी लय चळ्ळ हायं.भावाची पोरं सून म्हणून घरात आली तर आपल्यास्नी जीव लावील. घर ठिवल्या ठिकाणी -हायीन.हातपाय थकल्यावर आज कालच्या सूना सासू सासरे साभाळयला कानकूस कररत्यात.

गुरुवार १५ मे २०२५

https://lokaarambh.com

नात्यातली सोयरीक

ही भावाची लेक हायं,आपटून झापटून का हुईना तिला आपल्यास्नी संभाळावाच लागलं.मायबापाचा दाप राहिन,आपलं त्ये आपलंच -हायीन ना. बरं भावाची पोरं न्हय़ं केली तर भाऊ दुराऊन जाईन,जवळून जाईन पण बोलायचा नयी. जुनी वाट बुजून जाईन.” असा विचार रुकमण करीत होती.म्हणून सडू नौकरीला लागल्या पासूनच ती भावाच्या न भावजयीच्या मागं लागली होती.”दादा वहिनी तुमची मीना मपल्या पोरास्नी द्या. दुसरी कडं नगा देऊत. आपली जुनी वाट चलती ठिवा.” रुकमण म्हणत होती.आणि रुकमणच म्हणनं बी बाबुरावला पटतच होतं.तर राधूला आणि सखूला पण वाटायचं नव्या नात्यांच्या ठिकाणी काय खोडं निघनं त्ये सांगता येत नाही.काळजाचा तुकडा तोडून लोकांच्या हवाली करायचा.कोनी जीव लावतं कोनी नयी.आजकाल दुऱ्याचा भरुसाच -हायला नायी. लयं ढोरा गुरावाणी धरत्यात लोकांच्या लेकी बाळीला.तव्हा म्हणलं बरं भावाच्याच घरी लेक. हिथं पोरं सुकात तरी -हाईन. खाऊन पिऊन सुकी समाधानी तरी दिसलं लेकर. जीवाला घोर -हाणार नायी.भावाला बोलता बी यीन.भाऊ बी जीव लावीन ना भासीला.”असं म्हणून राधून आणि सखूनं हुकार दिला होता. कसही केलं तर नातं वाया जात नाही.असा दोघांनी विचार करुन राधूनं आणि सखूनं मीनाला भावाच्या घरी द्यायचं मनासी पक्कं केलं.

दिवाळी गेली.तुळसीचे लग्न लागले.अन लग्नीन सराई सुरू झाली. ज्यांनी ज्यांनी लग्न धरुन ठेवली होती. त्याचे कार्य पार पडली.ज्याचे नवे सोयर संबंध जोडायचे होते.त्यांनी त्यांनी धावळ करुन सोयर संबंध जोडून घेलले. लग्न कायें पार पाडली.राधू आणि सखू राधूच्या बहिणी कडून संदेशा येण्याची वाट पहात बसले.पण त्याला भैनीकडून ना निरोप आला ना सांगावा आला.”भेण मेहुण्याच्या मनात झोका झूलून गेला की काय जणू ?” असे नको नेको ते विचार राधूच्या मनात येऊ लागले.अशा विचारा विचारांतचं तो येसापुरात आला.

दुपार कलतीला लागली. वा-यानं पान हालत नव्हतं. पाखरं कुटे गडप झाली होती कोण जाणे. पडक्या घराच्या सावलीत कुत्रे पھुडले होते. आधून मधून गुरगुरत होते.गरम झळ्या सपासप लागत होत्या.जेवणं खाणं करुन लोकं कुठे,संपरात,कुठे पडवीत,कुठे निंबाऱ्या सावलीत, कुठे मारुतीच्या देवळात,कोणी कुठे सावलीचा आसरा धरुन तोंडावर उभारणे टाकून डोळे मिटून पडले होते.

कोणाला डुळका लागला होता.तर कोणी उगीचच डोळे मिटून पडले होते.

बाबुराव संपरात पोतं टाकून पडला होता. तोंडावर उपारणं घेतलं होतं.तर रुकमण उंब-यावर डोळे टेकून डोळे मिटून पडली होती. तिला झोप लागत नव्हती.पण डोळं मिटून तिही पडली होती.

कररं कच् गाडीच्या चाकाचा एका एकी आवाज आला.तसे रुकमण ने डोळे खाडकन् उघडले.”एवढ्या उन्हात कशाचा आवाज आला आसलं बरं ?.” म्हणून तिनं जरा कूस बदलली.आन् वट्याच्या खाली तिची नजर गेली.तसी ती खडबडून उठून बसली.आन् पाहू लागली.तिच्या डोळ्यांवर तिचाच भरवसा बसेना. ती ताडकन् उठली आन् भर उन्हात वट्याच्या कडेवर येऊन ऊमी राहीली.तोवर राधूने गाडी वळवून पलीकडे आंगणात निंबाऱ्या झाडाखाली घेतली.कासरा फेकला खाली उठरला.बैलं, गाडी पासून वेगळे केले. गाडीच्या धु-या खाली ठेवल्या.बैल धु-याला बांधले. गाडीतून कडब्याची पेंढी काढली. गुरड्यावर ठेऊन मध्यभागी मोडली.आन् बैलांपुढे टाकली. खुटल्याची पिशवी हातात घेतली.आणि तो मागे वट्यावर चढण्यासाठी वळला. तोच “दादा तू..? असा अवचित कसा रं.....? समदी बरी हायीत ना....?.....” रुकमीणी म्हणाली.तोवर बाबुराव पण उठून उभे राहून तिथे आला,आणि म्हणाला, “आ गं, आ गं ,जरा दम तर घे, त्येस्नी घरात तर येऊं देशील की नाय,का हिथंच हुमी राहूं देतीस त्येस्नी भाईर ऊन्हामंदी.....?”

राम, राम,शाम,शाम,झाला. राधू वट्टयावर आला.रुकमीणीनं त्यांच्या हातातून पिशवी घेतली.सगळे पडवीत आले.बाबुरावने पोतं पुढं सरकावलं राधू भैनीतीला पाठ लाऊन बसला. तोवर राधाने घागरीतून तांब्यात पाणी आणलं. राधूनं पाणी घेऊन गुळण्या केला. आणि मुकळी फेकली.मुकळी पार वट्याच्या खाली गेली. तसी रुकमण म्हणाली, थोडं घोटभर पाणी पी बरं दादा,तू उन्हातून आला हैस.ऊन्हातून आल्या आल्या एकदम पाणी पिऊ नयी बरं”. चहापाणी झाला.थोडा असाच टाईम गेला. अशाच इकडच्या तिकडच्या गप्पा गोष्टी झाल्या.गप्पा करता करताच राधू मूळ मूद्यांवर आला.तसं बाबुरावनं आणि रुकमणनं पण राधू का आला होता हे ताडलं होतं.पण त्यांचाही नाईलाज होता.आता खुलासा करुन सांगावाच लागणार होतं. सदा आल्यावर लगेच लग्नीन धरायचं होतं. ते दोघे पण सदाचीच वाट पहात होते. सदाला रुकमण ने आणि बाबुराव ने दोन पत्र

धाडले होते.पण त्यांचा खुलासा की खुशाली येत नव्हती.

नौकरीवर गेल्यापासून एकदा की दोनदा त्याचं खूशालीचं पत्र आलं होतं. त्यानंतर पत्रच नव्हतं.बाबुरावनं आणि रुमण नं त्याला पत्र पाठवलं होतं.”लग्नाचं पक्कं कराच आहे.एकदा येऊन जा “म्हणून .पण त्याचं उत्तरच येत नव्हतं.आता भावाला सांगू तरी काय ? कसं ? असा रुकमीणी पुढं आणि बाबुराव पुढे पेच पडला होता. इकडे आड तिकडे हिर असा आडफासा त्यांना झाला होता. पावसा पाण्याचे दिवस डोक्यावर आले होते.हेही खरेच होते पण..

राधू लग्नाच्या विषयाला सुरुवात करणार तेवढ्यात बाहेरुन आवाज आला.”बाबुराव हैत का घरी...; म्या पोस्टमन हायं,ह्ये तुमचं टपाल घ्या.”पोष्टमन म्हणताच बाबुराव आणि रुकमण घाई घाई बाहेर आले.तसी रुकमण म्हणाली, “या ना भाऊ आत,हितक्या ऊन्हात का हुभं -हाता ?” त्यावर पोष्टमन म्हणाला, “ बसण्या इतका टाईम नायी ना ताई,आज लयी टपाल हायं वाटाय.” त्यावर बाबुराव म्हणाला, “भाऊ, तेवढं टपाल वाचुन दावा की,आमास्नी काय वाचता येत का. थोडा येळ या की वाईच सावलीत.” पोष्टमनने विनंती ऐकली.तो आत आला. रुकमणनं त्याला बसायला दुसरं होतं टाकलं.आणि पाणी घेऊन आली.आणि म्हणाली,” घ्या भाऊ पाणी.” पोष्टमनने तांब्याचा तोंड न लावता वरुनच तांब्याचे तोंडात पाणी घेतले.तांब्या बाजूला ठेवला. रुकमण तांब्या घेऊन गेली.तांब्या मोरीत मिसळून फळीवर ठेऊन आली.आणि पत्राचे वाचन ऐकण्यासाठी येऊन बसली. तोवर पोष्टमनने पाकिट फोडले आणि वाचायला सुरुवात केली. सर्वजन जीव एकवटून ऐकू लागले....

“तिथरुप आई बाबा,यांना साष्टांग दंडवत.आपले दोन पत्र आले. कामाच्या गर्दीमुळे पत्र लिहून पाठवायला वेळ मिळाला नाही.उशिर झाला खरं,माफ करा.मी खुशाल आहे. काळजी नसावी.

दुसरी आनंदची गोष्ट असली की,माझी दुस-या देशात बदली झाली आहे. माझ्या सोबत याच देशातील एक मुलगी काम करते आहे. तिचे नाव ल्यूसी आहे.तिचा स्वभाव खूप गोड आहे. डिसेंबर महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यात म्हणजेच दिवाळी नंतरच्या महिन्यात आम्ही इथल्या चर्च नावाच्या मंदीरात लग्न केले आहे. लवकरच ल्यूसीला बाळ होणार आहे.मग आम्ही बाळ घेऊन विमानाने तुम्हाला भेटायला येऊत.काळजी करू नका. आनंदात रहा.माझी काहीच काळजी करू नका.

ल्यूसीच्या आई बाबांचे खूप मोठे शेत आहे.त्या शेतात खूप मोठे वेगवेगळी दोन घरे आहेत.एका घरात ल्यूसीचे आई बाबा रहातात. एका घरात मी आणि ल्यूसी राहतो. जेवायला आम्ही सर्व एकत्रच येतो.ल्यूसी आणि तिचे आई बाबा खूप दयाळू आणि चांगल्या स्वभावाचे आहेत.माझी खूप काळजी घेतात. मला फार जीव लावतात.ल्यूसी पण माझी खूप काळजी घेते.मला बाजारात पण एकटे जाऊ देत नाहीत.ल्यूसीचे बाबा लगच गाडी काढतात.

आई बाबा या पत्रासोबत मी आमच्या लग्नाचे,आणि ल्यूसीच्या,आई बाबांचे,आणि घरांचे शेताचे फोटो पाठवत आहे.मला खात्री आहे.तुम्हाला ते आवडतील. ल्यूसी तर तुम्हाला नक्कीच आवडेल.ती नेहमी हासरी आहे.

असो.पत्र पुरे करतो.आम्हाला ल्यूसीच्या आई बाबांसोबत त्यांच्या गाडीतून बाहेर जायचे आहे.पून्हा पत्र लिहीन. काळजी करू नका.

नमस्कार करतो. ल्यूसीचा पण आपणा दोघांना नमस्कार.

तुमचाच.”
“सदू.”
पत्र वाचून दाखलून पोस्टमन टपाल वाटपासाठी निघून गेला.रुकमण आणि बाबुराव एकमेकांकडे निजीव बाहल्यांसारखे पहात बसले.राधू तोंडात मारल्यासारखा शुन्यात पहात बसला होता.त्याची अवस्था धोबी का कुत्ता न घर का ना घाट का अशी झाली होती. ऊन्हं उतारणीला लागून,संध्याकाळ होत होती.राधू खाडकन् उठला.वट्याच्या खाली आला.बैल गाडीला जोडले.लगेच बैलांना चुचकारले.गाडी पांंधीला लागली. अंधार पसरत चालला होता.

तात्याराव पुंजाबा पवार. औरंगाबाद. मो.न-७७९८२३०५५.

चैतन्या	गणेश	बोरुडे	(80.60%),
प्रीती	किशोर	कारुंके	(80.20%)
उत्तीर्ण		झाले	आहे.
	यशस्वी	विद्यार्थींचे	पांडुरंग
तात्या	डोंगरे,	सचिव	डॉ.राहुल
पाटील	डोंगरे	(भेय्या),	प्रचारय
विलास	टकले,सर्व		प्राध्यापक,
शिक्षक	शिक्षकेतर		कर्मचारी,
पालकांनी	अभिर्नंदन	केले	आहे.

